

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÓNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . . —	Fél évre . . . 8 . . . —		
Negyed évre . . . 2 . . . 50.	Negyed évre . . . 4 . . . —		
Egy nóra . . . —	Egy nóra . . . 1 . . . 70		
	Egyesszám ára 4 fillér.		

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MORICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelenésű hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden nap 4 fillér.

Az ujoncz létszám emelés tilalomfái.

II. A nagyhatalmi állás.

melyet a gyászos törvényjavaslat mellett unalomig hangoztatnak, ne tántorítson meg senkit. Üres ez a jelszó s azért ad nagy hangot, mert az üres hordó is jobban kong. Igazság szerint épen azoknak kellene az újabb terhek ellen dolgozniok, kik a nagyhatalmi állás fentartásán fáradoznak, mert minden újabb teher csak gyöngeségünknek fokozása. Lássuk csak!

Ifjuságunknak csak a tényleges katonáskodás éveinek elteltével levén szabad nősülniök: e miatt, meg a megélhetési mostoha viszonyok miatt is a legtöbben későn szánják el magukat a családi életre. Ennek természetes következtése a satnya nemzedék, mely az egészséges lakás s jó táplálék hiányában, a fokozódó inség közepette vagy idő előtt elhull s föld alá kerül a szülőknek ilyenszerű kijelentése mellett: »Jobb helyre nem is tehettük volna!» vagy elcsenevészedik.

És az állam, hogy még jobban megdézsmálja polgárainak egészségét: az élelmi szereket, pl. húst, cukrot, de legkivált a bort fogyasztási adóval annyira megdrágítja, hogy a szegényebb emberekre nézve hozzá férhetlenné teszi, őket ez által az olcsóbb ital, a denaturált szesz »elvezetere« szorítja; nagyobb jövedelem elérhetése végett a korcsmákat vasárnap az Isten házával egyszínvonalra emeli, egy kiváltságban részesíti; az alkoholt, e pusztító mérget a polgárokra egyenesen rátukmálja.

1878-ban még nem vett rajtunk annyira erőt a szegénység, nem volt annyira elsanyargatva az ifjuság. S mégis, midőn Boszniában 3 és fél napig kellett koplalnunk, e közben éjjel marsolnunk, naposszat harcban állanunk, fölkiáltott a magyar baka: »A kutyanak is jobb dolga van, mért nem tudok már felfordulni!

Azóta már 24 év telt el, a militarizmus polyp karjai közt eltöltött negyed század, melyben a jólétet inség, az erőt gyöngeség váltotta föl. Azóta a közös hadsereg nem volt komoly próbára téve. Ki áll jól érte, valjon a közös hadseregnek jelenlegi sápadt, vézna, elcsigázott, roskatag, rosszul

táplált harcziari elég erősek-e most is arra, hogy a hadviseléssel járó rendkívüli izgalmakat, nélkülözést kibírják s valjon a helyett, hogy a nagyhatalmi állást megvédnek, nem fognak-e a csataterre jutás előtt kidőlni? Ki áll jól érte, valjon a lelki vagy erkölcsi tulajdonságok, melyek nélkül a katonaság valóban csak ágyu töltelék, kelendő mértékben föltalálhatók-e ma is a közös hadseregben?

Azt tehetik erre némelyek (s meg lehet igazuk van), hogy más nagy hatalmaknál a lélekszám arányához képest még nagyobb a pénz és véradó; hogy az ő hadseregükben is előfordulhat a negyedfél napos koplalás, a büzös, kukaczos hus, a penésztől belől teljesen megzöldült ehetetlen kenyér, melyek helyett Boszniában azzal kellett jól lakni, hogy »Nincs más!« Csakhogy a mit én itt elbeszélék, megtörtént dolog, hogy ellenben ilyesmi a többi hatalmaknál is előfordulhat, csak bizonyítatlan föltevés s még akkor sem volna képes elosztatni az aggodalmat, ha igazolhatnák is. Mert nagy a különbség a többi nagyhatalmak helyzete s hadserege, meg az osztrák magyar monarchia két államának helyzete és hadserege között!

A többi nagy hatalmak egységes vérkeringéssel bírnak. — Mind az a pénz, a mit ott a polgárok a kincstárba befizetnek: az ő zsebökbe tér vissza, mert szükségleteit az állam náluk szerzi be. Mennél nagyobb a katonaság, mennél nagyobb ennek szükséglete s ehhez mérten mennél nagyobb az adó is: annál nagyobb a polgároknál tett megrendelés s annál nagyobb összeg térül meg nekik. A jólét tehát legalább észrevehetőleg nem csökken.

Bezzeg a monarchiában két vérkeringés van. Minél több a katonánk, s minél több adót fizetünk annál több pénzünk vándorol ki Ausztriába, a másik vérkeringésbe s alig térül meg valami a magyar polgároknak, mert a monarchia tulnyomólag Ausztriában rendel és szerez be mindent. Az osztrák polgároknak tehát busásan megterül ugyan az adójuk, de a magyar polgárnak munkát sem adnak, nem hogy hasznot juttatnának s így enyészett el jóléte.

A többi nagy hatalmak katonája jólétben növekedvén föl: erőt, az

erőnek érzetét, bátorságot visz a harciba. A mienk ellenben csak gyöngeségét érezheti s a csüggedést.

A többi nagy hatalmak katonája, ha hódító hadjáratba viszik: lelkesedést merít a nemzeti jelvények látásából, nemzeti nyelve hallásából s a nemzeti eszmék gyújtó vagy lélekemelő hatásából. A szegény magyar katona lelkesedése gyűlölt zászló, idegen vezénylet mellett, monarchikus, de sohasem nemzeti ideálokért teljesen ki van zárva.

A többi nagy hatalmak katonája ha védelmi harcot folytat, tudja, hogy falujának, otthon hagyott családjának, vagyonkájának az ő vitézsége adja meg a biztonságot. Erőt önt belé a lángoló hazaszeretet. A szegény magyar katona mért ragaszkodik hazája földjéhez, hiszen a mi belőle az övé volt, elvették adóba s ha van is családja: ez csak teher, melytől jó lesz megszabadulni. A kinek a hazája nem nyújt megélhetést, a kit az adóprés Amerika felé megfutamit; ugyan hogy maradjon ébren abban a honszeretlem?

Ezek szerint a nagy hatalmi állásért hozott, erőnkét, haladó áldozatok kiölik hazánkban a jólétet, katonáinkból az erőt s erkölcsi tartalmat. Mivel pedig a hatalomnak az erő a fentartó oszlopa s a ki az erőnek kegyelem-dőfést ad, egyuttal a hatalmi állást ássa alá; igenis az ujoncz létszám emelést józanul senkinek sem szabad megszavaznia, a ki nemzeti erőnkét s az erre alapított nagyhatalmi állást fentartani komolyan kívánja.

Márton Imre.

A polgármesterválasztáshoz.

decz. 15.

Mikor a hegyek sokáig vajudnak, rendszeren egereket szülnek. Régi igazság ez, a mi újból beigazolást nyert a szőnyegen levő tisztujtás alkalmából, melynek mozgalmi egyre nagyobb nagyobb hullamokat kezdenek ölteni.

Az egyik polgármester-jelölt testvere, Komlóssy Dezső elnöklete alatt álló szabad-elmű párt — melyet épen az elnök személyére tekintettel most már nemcsak párt szempontok vezetnek a polgármesterválasztásnál — hivatalos közlönyüket tekintve, régen erőt vettek a szülés fájdalmi.

Most ugyanilyen kínos vajudás fogta el

másik lapársuokat, az évek óta dédelgetett Debreczeni Újságot, mely két-három év óta terhes a Komlóssy Arthur polgármester jelöltségétől, de amely a hivatalos jelölés óta hallgatott, bár a szülés fájdalmi nem kevesebb erőt vettek rajta, mint fegyvertársan, a Szabadság-on.

Tegnap azután a vajudas izgalmaiktól kimerülten, hallatta erőtelen szavát a Debreczeni Újság is. Itt fekszik előttem a vajudasok két koraszülöttje, mind a két újság Komlóssy Arthurt dicsőítő cikkelye, melyek hivatva vannak diszharmonikus akkordokkal hozzájárulni a küszöbön levő tisztújítás nagy koncertjéhez.

Hízelvek magamnak, azzal a szilárd meggyőződéssel, hogy én csakugyan fölül állok minden part és érdek tekinteteken, hogy most mikor reflektálni akarok a két fontebb jelzett cikkelyre, igazán csak a fagyasztóan merev tárgyilagosság készítet arra, hogy a két cikkel foglalkozzam, azoknak érdeme szerint.

A mi a Szabadság cikkét illeti azzal hamar végezhetünk. A cikk sulya egyetlen aligazságot akar érvényesíteni, azt ugyanis, hogy a polgármesterségre természetesen egyetlen megnyilatkozása csak a „diplomata simaság” lehet. A cikk ezt így fejezi ki: „a diplomata simaság a végső cél” (már t. i. Komlóssy Arturnak) Hat annak az embernek az érveire kar sok szót vesztegetni, aki egyébként „erény” nem tud biztosítani jelöltje mellett, mint a „diplomata simaság” amit jól magyarul, az ősszinteség hiányának hívják. És igazat adunk Komlóssy Arthur prókátorának abban is, hogy Kovács Józsefben nincs meg ez a „diplomata simaság”, a mi szerintem nem is feltétlenül kívántatik meg a polgármesterséghez. Sőt! Egyenes nyíltság, őszinteség, jóakarát, minden dolognak igaz világításba helyezése: ez jellemzik Kovács Józsefet a ki a diplomata simaságot illetőleg egyáltalán nem akar versenyezni az ellenjelöltjével.

És egyszer meg is csak úgy szeretnénk máriátai ott a város hazán az ügyek folyását, a mint vannak s nem a „diplomata simaság” virágos nyelvén meghonosítva.

Ezzel a cikkel egyébként tovább foglalkozni felesleges. Arabus irás az, ami a városi ügyeket illeti, már pedig a ki nem tud arabusul, az öt hónap alatt soha sem tanulja meg ezt a nehéz nyelvet, különösen ha más ügyek úgy elfoglalják, mint a vezércikkelyező színházkritikus urat.

Hanem kuriózum képen érdemes foglalkozni a Debreczeni Újság vezércikkelyével, mely már nem tájékoztatlan-ságból, hanem czeltudatosan állít olyanokat, a melyek a valóságban erősen szaporítják a nem létező fogalmak számát.

Ez a cikk már alkalmasabb arra, hogy megtevéssze a felületesen gondolkodókat, a kiknek jó a fapénz is a csengő ezüst helyett.

De a cikk szárnyara eresztett hangzatos jelszavai, gerinctlen okoskodása, a helyesen gondolkodók taborából azért egyetlen hivat sem képesek eltántorítani. Mert e cikkben felhozott állításokat egyetlen elfogadható érveléssel sem tudja támogatni a későn

megnyilatkozó, pártonkivüliséget szenvedő újság.

Azt állítja, hogy Komlóssy Arthur tettejének, cselekvőképességének az elmúlt 6 év alatt fényes bizonyítékot adta, de ezt az állítását egyetlen ténynyel sem tudja támogatni.

Pedig roppant kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit is alkotott Komlóssy Arthur, hát ez idő alatt?

Mely kérdések azok, a melyeknek megoldásánál megnyilatkozott az ő állítólagos polgármesterségre termettsége.

Egyetlen érvet hoz fel csupán a korteskedő újság Komlóssy Arthur mellett, a gazgyárnak hazi kezelésbe vételét. Hát ha még igaz volna is, hogy ezt a jövedelmező városi üzletet a Komlóssy Arthur képzelt vasakarátának köszönhetjük, ez egyetlen ténykedése még mindég nem képes javára dönteni az ő hat éves működésének czéltalan és meddő törekvések terhétől görnyedező mérlegét.

Utóvégre egy fát még a vakságától elfogult ember se lát erdőnek s azért, mert valaki életében egyszer megirt egy hangulatos verset, még nincs feljogosítva arra, hogy a halhatatlanság babér koszorújára pályázzék.

De hát mikor a gazgyárt a város hazi kezelésbe vette, akkor nem a Komlóssy Arthur polgármesterségre termettsége, hanem éppen a debreczeni polgarok összeségének bölcsessége nyilatkozott meg az erre vonatkozó közgyűlési határozatban, a melyet Debreczen város Komlóssy Arthur nélkül is nagy többséggel meghozott volna.

De feltéve es meg nem engedve, hogy a gazgyár városi kezelését Komlóssy Arthur egymaga vitta ki, szeretnénk tudni mit tett még egyebet a város javára?

Hiszen ha Komlóssy csak felenyire felelt volna meg annak a közbizalomnak, mely hat évvel ezelőtt a főjegyzői székbe juttatta, most mikor a szabadelvű párt az általános köznangulatot nagyon érthető családi okokból nem kereső pár vezetőség erőszakoskodása folytán elküldte attól, hogy megfelelő jelöltet állíthasson a parttekintetek nélkül s a bizotsági tagok tulnyomó többsége által nagy lelkesedéssel jelölt Kovács Józseffel szemben, könnyen jutnának diadalra a családi hatalomra vagyó törekvések s nem valnának ki az anyapartból azok, a kik — mint mondani szokták — a mi fegyvertársaink szegődnek a város jól felfogott érdekében.

Mi bármint kutatunk is Debreczen város legutóbbi hat éves történetének lapjain, csak azt látjuk, hogy a polgármesterjelölt ur fölös buzgalommal felfüggönyözte a közgyűlési termet s felforgatva annak berendezését felállított egy pódiumot, a melyről ember legyen a ki meghallja még az elnöki kijelentéseket is, hogy ígért füt fat, de ígértet nem váltotta be s hogy azt a nagy bölcsességet, mely állítólag az ő személyében összpontosul (?) bamulatra méltó módon el tudta leplzni.

Voltak ugyan néha külön véleményei a tanácsban és a közgyűlési forumon, de ezek semmi komolyabb törekvéseket nem czéloztak, csak azt, hogy feje tetejére állított különvélemények legyenek.

Egyetlen esetre sem emlékszünk, hogy olyan indítványa lett volna, a mely a közhangulattal csak részben is megegyezett volna.

Az tehát, hogy a szabadelvű párt egy némely higgadt gondolkozású tagja kivált a pártból s legjobb meggyőződése szerint nem sorakozik a Komlóssy Arthur jelölésének gyászos lobogója alá, tisztán csak az adott körülmények természetes következménye.

Annyival inkább váltak ki pedig, mert nem felejtettek el Puky Gyula főispán ama nagy bölcsességre valló kijelentését, „hogy a városi ügyekben ne ismerjen senki politikai párt tekinteteket.”

Ezt a kijelentést szem előtt tartva s annak ősszinteségében bizva, fogadtuk mi szívesen azokat, kik a közjogi politikában ellenfeleink lehetnek, de a kik Debreczen boldogulásáért kivételesen fegyvertársaink lettek.

A szabadelvű párt e kérdésben való megoszlásának okát ne keressék másutt, mint Komlóssy Arturnak nem is egyéniségében, hanem hat esztendő s munködésének meddőségében és abban a köztudatban, mely mindenkor kellő képen tudta értékelni Kovács József bár zajtalan, de mindenkor nyílt és férfias fellépését és azt az önzellen egyszerűséget, amelylyel részt vett, — tudásának teljes sulyat latba vetve — Debreczen város ügyeiben.

Talán másképen állana most a helyzet, ha Komlóssy Arthur nem a főjegyzőség lépcsőfokán akart volna a polgármesteri székbe jutni, hanem mint magán ember közvetlenül pályázott volna e diszes méltóságra. De éppen ez az elmúlt hat esztendő volt az a próbaidő, a mely alatt csak egyről tudta meggyőzni Debreczen helyesen gondolkodó polgarait, arról ugyanis, hogy képtelen városunk ügyeinek általános megelegedésre és biztos kézzel való vezetésére, s hogy a reá varakozó nagy feladatok óriási terhei alatt rövid időn összeroskadna.

A kísérletezést tehát, a ki csak gondolt egy kicsit Debreczen város jövőjével, nem kockáztathatja meg akkor, mikor módjában van olyan embert állítani Debreczen város vezetésének élére, mint Kovács József.

Szőrényi.

Ujabb adatok

a parochiák és tanári lakásokhoz.

A debreczeni lelkészi és tanári lakások keletkezéséről, a régi parochialis és professori házak fekvéséről e derék kalvinista szellemű újság hasábjain közelebb megjelent cikksorozatam nem merítette, nem is merítette ki mindazt az anyagot, mindazt a sokféle feljegyzést, amely e tárgyra vonatkozólag a város régi jegyzőkönyveiben szét-szórta lappang. Ugy a tanári lakások felszinen lévő kérdésének fontossága, mint az az érdeklődés, amelylyel — örömmel szolgál — az én igénytelen közléseimet, különösen a kollegiumhoz és a consistorialis házhoz közelebb álló urak fogadták: ismét arra indított, hogy nyilvánosságra hozzam az ujabbban talált adatokat, bárha ezek nem is alkalmasak valamennyien a kollegium és az debreczeni egyház között keletkezett vitás kérdés tisztázására; de mégis mindegyiknek van annyi történelmi becsé, hogy szívesen elolvashatják azok, akik még ily csekély dolgokkal is szeretik bővíteni a város multjáról való ismereteiket, s akik épülést, okulást és lelkesedést tudnak meríteni Debreczen nagy

Önkéntes árverés.

d. u. 2-től 5-ig szabad kézből eladatnak.

Az eladás naponta folyik és a megvett tárgyak azonnal elvihetők.

Az Arany Bika szálloda bérlete megszűnván, szálloda, étterem, kávéház, pincze és konyha összes kellekei, butorzatai, egy nyári színpad diszleteivel együtt, továbbá 2 Omnibusz, 3 ló szerszámokkal, 2 ígás szekér és igen sok hasznos háztartási tárgyak naponta 9 órától 12-ig.

és dicső történet kimagasló alakjainak, tanulságos eseményeinek emlegetéséből.

A mi közelebről a tanári lakásokat illeti, ráta láttam a legelső tanári lakás keletkezésére, amely tanári lakás „domus civitatis, ubi rectores Scholae habitare solent.” Darabos-utca torkolata és a Ferenczrendi barátoktól elfoglalt, iskolává alakított régi kolostor között feküdt. Az 1636-diki jegyzőkönyv 1029. lapjáról már ennek előtte közzölt örökbevallás egészen összevág az 1631. évi jegyzőkönyv 534. lapján olvasható másik fassióval, amely szerint „Szamoskezi Szabó Péter szegénységétől kényszerítve házat, amely Péterfiához tartozó Derabos-utczán, az iskola mellett, északi oldalon, keletről Király János szegelyen lévő háza, nyugotról a város iskolája szomszédságában fekszik, minden hasznáival és tartozékaival együtt örökösön eladja a mi városunk köztársaságának (nostrae Civitatis Reipublicae) 228 magyar frton.”

E tanári lakásról már a multkor megírtam, hogy a nemes város ezt 1641-ben Poti Benedeknek 180 frton eladta, de 1671-ben ismét visszavásárolta.

Az újabbban felfedezett, körülményesebben magyarázó adatok arra a következtetésre vezettek, hogy ugyancsak a XVII. század első felében más helyen is kellett lenni tanári, vagy mint akkor mondták, rektori lakásnak. Már a multkor idéztem 1637-ből Nyeregyártó György özvegyének örökbevallását, amelyvel Péterfia Jakab utcában nyugot felől lévő háza telkét, amely északról a város iskolája fejedelem által fizetett rektorainak háza, délről pedig Szücs Mátyás szomszédságában fekszik, eladja Molnári Istvánnak. Miután számos örökbevallás, mely a mai Fűvészkeri-utca napnyugoti során lévő telkek adásvételére vonatkozik, ezeket Péterfia nyugoti oldalán és az iskola mellett fekvőknek nevezi, nagyon valószínű, hogy eme másik rektori ház is a Péterfiához számított s Fűvészkernek megfelelő kis köz nyugoti során, még pedig valószínűleg a mostani fűvészkeri kertesi lakásának a helyen állott.

Ez a telkek pedig az 1771. évi térképen is a kollegiumhoz tartozónak van feltüntetve. Ha így állott a második rektori lakás, a Nyeregyártó és Szücs fele telkek alatt ama két kis udvart lehet értenünk, a melyek a rektori ház (később kollegiumi főzőház) és az ősrégi plebania közé ékszerűen nyultak be. (Varosi jkv. 1636 : 1063, 1076 és 1637 : 1117, 1126 il.)

Újabb támpontot találtam a Bacsoni Andrásné örökösaitől 1704-ben Péterfia keleti során tanári avagy papi lakás számára megvásárolt telkek fekvésére nézve. „Tiszteletes Bacsoni Andrásné Nyirő Anna asszony” e házat 1680-ban szerezte meg testvéreitől mint apai örökséget 835 frton. (Jkv. 1680.) Sikerült ugyanis felderítenem annak a ház sornak a XVII. század első, részben a második feléről is csaknem minden birtokosát, amely az egyháztéri 4. sz. háztól delfelé a piac-utczai 12 sz. házig terjed. Amaz időben — igazán jeles és kitűnő férfiak és nők valának ott hazbirtokosok. A mai Stenczin-

ger haz környékén, amely terület 1719 előtti más alakú volt; lakott nemes Thótfalusi Mihály uram, aki 1630i jan. 25-én Gyulafejérvárott Fekete Istvánnal együtt képviselte Debreczen városát Bethlen Gabor fejedelem temetésén. — A kereskedelmi felőbb iskolaudvarának déli fele ama század elején egyik legkimagaslóbb papunk és püspökünk nemes Hodászi Lukács háza. 1630-ban idősbik fia Mihály e ház felerészét 200 frton atengedi öcsésének Andrásnak, kitől 1639-ben Fodorik Menyhért a város nyomdászja veszi meg. Ez pedig 1652-ben, amikor északról való szomszédja a legokosabb, a legbölesebb férfi (consultissimus vir) néhai Kerekes Mihály uram háza, aki ezt 1627-ben 200 birodalmi talléron vásárolta 441 frt. 40 dénaron eladja Kis Mihálynak. (Jkv. 1627 : 54, 1629 : 270, 1630 : 387, 1639 : 262 és 1652 : 604 il.)

A hozzá harmadik telekről (ma piac u. 6. sz. ház s dr. Kola János uré) az a nevezetes eset van feljegyezve, hogy 1638-ban a rajta lévő házat, mely ferje testamentumi rendelete szerint rea szállott, tiszteletes Szabó Agnes asszony, néhai Kerekgyártó István özvegye nemes Fekete István főbíronak, a tanácsnak és Debreczen város összes lakosainak engedti és adja oly módon, hogy élte fogytaig benne maradhasson és minden taxa, adózás és fizetéstől mentes legyen. (Jkv. 1631 : 534 l.)

A város az ajándékot elfogadta, mert jegyzőkönyvében inscribáltatta. De ha birtokába vette is, úgy látszik, hogy később tuladott rajta, nem lévén rá szüksége vagy pénzre lévén szüksége. Így cselekedett a város Tiszta János senátor uram hazbeli hagyományával is. A tanács 1647. szept. 14-én bizonyos sok rendbeli hűséges szolgálatait tekintvén, az öreg nemzetes urat, akit a betegség ágyhoz szegezett minden census, taxa, közszolgálat és utczaszer alul felmentette. Tiszta János uram ezt a kegyet azzal vizionozta, hogy Péterfia utcában, a keleti soron; északról Gyárfás István, délről Nyirő János házai szomszédságában fekvő házat, felesége, Kocsis Anna beleegyezése mellett a város hasznára és kényelmére örökös joggal adja, konferálta és adományként ajánlotta (Jkv. 1647 : 147 l.)

A város pedig, mihelyt a derék házaspár elköltözött az élők sorából, Gaspár György főbíroságában 500 frton eladta ez örökséget Hodosi Jánosnak 1649. okt. 5. (Jkv. 1649. 705. l.) Tiszta János uram háza az egyháztéri 2. sz. öv. Révész Bálintné urónő hazának felel meg.

Ne sajnálj nyajas olvasóm, még egy kevés faradtságot. Csak a nagytemplomnak a tulsó oldalára vezetlek vissza, hogy újra találkozhassunk főtiszteletű Körösszeghy István püspök ur áldott emlékezetével. Már a multkor megmutattam az ő házat, amikor azt a fia Boldizsar eladta. (1646. júl. 19.) Most pedig idézhetem azt az örökbevallást, amely a nagyérdemű debreczeni lelkipász tört és tiszantuli püspököt e ház gazdájává tette. — Így hangzik magyarul és kivonatolva :

„Tiszteletes Félegyházi Mihály, most

szent mihályi lelkipásztor igen szoros szükségétől indítatva, romlásban lévő egész házat, Péterfi Jakab utcában, a templom mellett, nyugat felől, északról a parochiális haz, amelyben főtiszteletű superintendens ur lakik, délről pedig Thót János háza és a másik parochia kertje, amelyben tiszteletes Kismarjai Pál ur lakik, szomszédságában, eladja főtiszteletű és igen kedves Kerösszeghy István urnak, Magyarország Tiszáninnen levő ekkleziái superintendensének, a tractus seniorának és a mi városunk első lelkipásztorának 150 magyar frton örökösön.” (Jkv. 1636. 1011. l.)

Ez a Félegyházi Mihály ama Félegyháziak (Janos és István) valamelyikének volt a fia, akik már a multkori legelső közleményekben is az 1588. és 1593. évből idézett fassiókban emittettek, s akik mint szomszédos birtokosok Méliusz Péter özvegyének kis házastelkét is 46 frton magukhoz vették.

Mielőtt e kevés készütséggel összeállított adatok közlését befejezném, fölemlitem, hogy Péterfián a szóban levő század második felében tudtommal Krisbay György debreczeni predikátor is szerzett házat, 1668-ban 335 frton, de azt már 1669-ben 350 frton eladta. Hasonlóképen 1683-ban tudós Köleséry Samuel felesége Domján Anna asszony is vett házat 210 frton, a templommal átellenben, az Ekklesia házai között.

Zoltai Lajos.

Délutáni levél.

(Simonffy Imre polgármesternek.)

A nyugalom esztendeje következik a nagyságos urra. Debreczenben bizonyosan kevés oly polgár akad, ki kétségbe vonná, hogy nagyságod e nyugalmat nem érdemelte ki. Ezen böles határozatát én sem bösemerelem; sőt hosszú éveket kívánok nyugdíjjanak az élvezéséhez. Öszintén mondom.

Azomban nyugdíjba lépéséhez kedves emléket fűzhet nagyságod, mely számos sárga-fekete eljárására fátyolt borítani képes. Ha nagyságod valamiféle nagy családú, egyedül a nyugdíjacskáira utalt és hivatalnoki kukac volt, semmiesetre sem hozakodnék elő ez irással; de mert tudom (a debreczeni virilisták névsorából tudom, hol nagyságod második helyen van irva legnagyobb adója után), hogy nagyságodat, mint magára maradt dusgazdag embert, a jövedelem csökkentését illetőleg nem feszelyezhetik ezen őszinte sorok, rátérek a kérdésre, mellyel voltaképpen öreg bajtársainak titkos óhaját is tolmacsolom.

E lap hasábjain is irtuk, hogy nagyságod, mint a nagyidőknek egykori derék katonája, honvédszázadosi rangban, a mult évben 48 49-es honvédugydíjjaert folyamodott és azt meg is kapta. Kérdem, a nagyságod megélhetéséhez van-e szüksége ezen a nemzeti vagyonból adott fillérekre, midőn dus jövedelmei mellett a várostól is több ezernyi nyugdíjjal vonul pihenőre? Nem té-

a legtökéletesebb fényképek **Harth Gusztáv műtermében készülnek.**

Ugyszintén ajánlja a t. cz. tiszttviselő uraknak arcképes igazolványhoz szükséges fényképeket a legelőnyösebb árban.

Tisztelettel **Harth Gusztáv** fényképész. Debreczen, piac-utca 34.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja az ártalmatlan növényi anyagokból készült s kipróbált jó hatású **Dr. Borsos-féle HAJSZESZÉT**, mely megóvjja a fejbőrt az elkorpasodástól, megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtörését s szétszakadását, a haj elmolyosodását. Megszünteti mindféle hajbetegséget s ezért mint óvszer is melegen ajánlható. **Nem rontja a haját**, sőt annak növést elősegíti s a haját **dussá, sűrűbbé teszi.** Kis üveg ára 1 kor. nagy üvegé 2 kor. Azoknak, kik a hajszesznek nem barátai, ajánlható a fentihez hasonló hatású s jósagu **Dr. Borsos-féle Hajkenőcs**, melyből kis tegely 1 kor. nagy tegely 2 kor. (2)

telezem fel, hogy nagyságod igent mondana. Amde ekkor határozza rá magát és tegye kedvessé emléket. E felesleges honvédyugdíját, mely néhány száz koronára rug, ajánlja fel a debreczeni öreg honvéd bajtársainak, a kik közül igen sok küzdve-küzd a napi kenyérért és tehetetlen vénségére gyámol nélkül nyomorog számos elaggott szabadságharczos.

Bocsásson meg nagyságod, ha fészélyeztem e kérdéssel, de higgye el nagyságod, hogy vitézió uramnak nem csak bankó gyűjtésén, de lelki üdvözülésén is ideje faradozni.

Ezt pedig font megírt hazafias jó cselekedetével is előbbre segíti. A nemzetnyomorgó öreg katonái áldani fogják önt, de még mi is, kik küzdöttünk a nagyságod gyámkortabb önző rendszere ellen, kalapot emelünk e nemes, hazafias cselekedete előtt, mely szebb ékessége lesz önnek, mintha valamiféle czíradás diszpolgári okmányai az erdemszerinti nyugalomba raktározzák önt.

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Kertész János aranylakodalmá.

A debreczeni polgárság egyik legjelesebb családban szép családi ünnepre készülnek, melyben a debreczeni függetlenségi párt is teljes szeretettel és örömmel vesz részt. Örvedetes ritka szép esemény ez, debreczeni függetlenségi pártunknak nagyérdemű, régi lelkes alelnöke, a mi szeretett, nemzeti Kertész János bátyánk f. hó 27-én ünnepli szeretett hitvestársával, születet Dobi Juliánna nemzeti asszonynyal boldogságban, egyetértő szeretetben és Isten!ől áldott munkálkodások között házaselejtőknek ötvenedik esztendőjét. Ezen alkalmat aranylakodalommal ünnepli a család, melyen emlékbeszédet szeretett öszfőpásztorunk, főtiszteletű Kiss Áron püspök tart és a család ez ünnepeére a következő hivogató leveleket bocsátotta szét:

Meghívás.

Ötven évet belöltött házasságunk aranylakodalmanak ünnepejére, hogy 1902. évi december hó 26 dikén esteli 7 órára, kívül czimzettet családját tisztelettel meghívjuk

Idős Kertész Janos
és neje
Dobi Juliánna.

Gyülekezés esteli 6 óra után főtiszteletű püspök ur emlékbeszéde 7/2 órákor.
Vacsora 7 órákor.

Pontos megjelenés és meg nem jelenés esetén válasz kérérik.

Rákosi Viktor beszámolója.

A hajdunánási választókerület kiváló képviselője, Rákosi Viktor vasárnap tartotta beszámolóját, kerülete központján, Hajdunánáson. A beszámolóról részletes tudósítást küld hajdunánási munkatársunk.

Városatyá választások Hajdudorogon.

Hajdudorogról írjak: A községi képviselőlet felfrissítésére illetve a városatyák választása f. hó 12-en folyt le Hajdudorogon, ellentétben a mult évek mozgalmas választásaival szemben, a legnagyobb rendben ment végbe. — Nemes Zoltán főszolgabíró maga jarta sorra a szavazatszedő bizottságokat s örködött a törvények betartás fölött. A függetlenségi párt jelöltjeinek nevei keves kivétellel, hol az erkölestelen pálinkáztatás miatt nem bírtak többségre jutni: — gyözelmesen kerültek ki a szavazó szedő urnából. Az elsőkerületben Szabó Elemér elnökle alatt megválasztottak: Pal György, Szakál János, Dobi Dénes, Kovács Antal — a második kerületben: Kanyuk L. elnökle alatt Kók nyesi Gergely, Szakál Fyörgy, Szakál Ferencz és Godor Sándor, a harmadik kerületben Tóth József elnökle alatt: Szilágyi Ferencz, a függetlenségi pártkör pénztárnoki, — Pogácsás Illés, Lakatos Imre. A negyedik kerületben Komercy János elnökle alatt: Tóth A. Pál, Tóth J. Mihály, Görög Miklós, Toth Imre, Görög Sándor. A függetlenségi párt eme gyözelme biztosítani látszik a tisztujításnal való többségre jutását is. A főbírószágra edigele két jelölt van: az egyik a mostani bíró Rajk Imre ki meg a Degenfeld idejéből való és a másik, ki mellett nagy párt csoportosul a független érzelmű Benzé Antal megyebizottsági tagot és birtokost léptette fel.

A polgári kör báljának

rendező bizottsága legközelebbi ülésében elhatározta, hogy a balt 1903. évi Január hó 10 ike helyett, 1903. évi Január hó 25-en, az új év 4 ike Vasaraapján estve 8 órákor tartja meg az „Arany Bika“ disztermében és Racz Karoly zenekaranak közremüködése mellett. E halasztásra az adott okot, hogy Január 10 en vásár szombatja lesz, amidön minden gazda, kereskedő és iparos nagyban el szokott foglalva lenni.

Bizottsági tagok választása.

E hó 29-én 46 városi bizottsági tag mandatumá jár le. Az e hó 12-én tartott városi közgyűlés a bizottsági tagok választásának határidejét e hó 29-ére tűzte ki. A ma tartott tanácsülésen Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző előterjesztése alapján megállapította a tanács, melyik kerületnek hol lesz a szavazó helyisége. A tanács a szavazóhelyiségeket így állapította meg: a Csapó kerület szavazó helyisége a városgazdai hivatal; a Peterfia kerület szavazó helyisége az ev. ref. egyház presbyteri gyűlésterme; a Piacz utcai kerület szavazó helyisége a vármegyeház nagyterme, a Varga utcai kerület szavazóhelye a vármegye kiadóhivatali helyisége, a Hatvan utcai kerület szavazó helye a városháza nagytanácssterme és végül a Kossuth utcai kerület választó polgárai a városháza kistanácsstermében szavaznak.

Gazdasági szakiskola Kabán.

Kabán a jövő évben gazdasági szakiskola létesül, A község állami támogatás mellett létesíti az iskolát és a telekre már átis engedett 22 hold földet. Az iskola építését tavasszal kezdik meg.

A polgári asztaltársaság mulatsága.

A polgári asztaltársaság szombaton este nagyszerű mulatságot rendezett a Dréher-sörésarnok nagytermében, melyet színlitig megtöltött a mulatni vágyó közönség. Tréfás jelenetekkel, mókázásokkal kezdődött az estély. Volt tombola és más kedélyes játékok is. Tíz óra után tánczra perdültek a párok s jarta vigan, frissen a csárdás, meg a többi szép táncz. A mulatság hajnalig tartott. A rendezés Thieszen Arthur érdeme.

Meghívás.

A polgári kör báljának rendező bizottságát tisztelettel felkérem, hogy f. hó 16 an Kedden estve 5 órákor a „Polgári kör“ helyiségében, lehetőleg teljes számban megjelenjen sziveskedjenek. Tárty: az 1903. évi január hó 25 en tartandó bál rendezése. Oláh Karoly tanácsnok, a rendező bizottság elnöke.

Halálozás.

A következő gyászjelentést vettük: A legmelyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk, felejthetetlen leányunk, testvér, sógornő, kis hugunk és jó rokonunk JULISKÁNAK f. hó 14-én déli 12 órákor életének 13-ik évében 3 napi súlyos szenvedés után történt eszen elhunytát. Felejthetetlen halottunk földi részei f. hó 16 an delután 2 órákor fognak Bethlen-utca 28 ik számú házunktól a ref. egyház szertartása szerint, a nagytemplomban tartandó rövid ima után, a Hatvan-ut. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. — Mely végtisztesség tételre rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1902. december 15-én. Bánatos szüle: Polgar Szathmáry Ferencz nejjével Lőrinczy Erzsébettel s gyermekeik, illetve testvérek: Erzsébet férjével Polgar Kertész Imrével s gyermekök János és Mariska, s számos közeli és távoli rokonok nevében is. Beke lengjeu porai felett! A temetést Dankó Mihály tem. int. rendezi.

Községi képviselőválasztások B.-Ujvároson.

B.-ujvárosról írjak: „Balmazujvárosan a községi képviselőválasztás a folyó hó 13-an szokatlanul nagyérdeklődés mellett lett megtartva. Esti 1/2 7 órára mind a négykerületben kilette hirdetve a választás eredményé, mely szerint a régi rendszer emberei egytől egyig kiestek érdemkeresztes főbírójakkal együtt. A választóknak az összes polgársághoz intézett felhívása tehát fényes eredménnyel járt s ugvan ilyen eredménnyel fog járni a f. hó 29-én megejtendő általános községi tisztujítás is.“

Tisztujítás Mezöturon.

Mezöturi levelezőnk írja: A városunkban tartott általános tisztujítás alkalomával megválasztottak polgármesterré Dr. Kun Árpád, tanácsosokká Bódy Antal, Szécsi Sándor, Csatáry András, tiszteletbeli tanácsosokká L. Takács Sándor, Gózan Mihály, Kun János, ügyészszé Dr. Nyiri Kálmán, helyettes ügyészszé: Dr. Tóth Imre, pénztárnokká Sáfár Imre, ellenörökké Fazekas Zsigmond, Szabadfy József, Kovács Lajos, mérnöké Csillag Emil, árvaszéki ülnökké Ács Gusztáv, közgyámmá Bordács Balázs, számvevővé Szücs István, iktatókká Miklóssy

Szálloda átvétel.

Széchenyi szálloda és kávéház

tisztán kezelt italokról gondoskodtam; szállodám tiszta, izléses és kényelmes s mindenek felett mérsékelt áraival bizonyára keresett hely lesz a mélyen tisztelt utazó közönségnek. **Kitünő magyar konyha** Magamat s új üzletemet ismédélten a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlom. — Tisztelettel: **BOROS MIHÁLY.**

Van szerencsém Debreczen szab. kir. város és vidéke közönségével tudatni, hogy a vasuti indóházzal szemben, a Petöfi-téren levő s. eddig Telegdi nyven ismert szállodát kávéházat s öszes helyiségeit bérbe vettem. — A szállodát, kávéházat és éttermet egészen ujonnan renováltattam s **teljesen ujonnan rendeztem be** s megnyitás napjától kezdve **az ott követett eddigi iránytól teljesen eltérőleg a legszolidabb alapon** ezimen vezetem. Nagy gondom lesz rá, hogy a n. é. közönség pontos kiszolgálásban részesüljön; **éttermemben kitünő és izletes ételek,**

Gyula és Hajnal László, irnokká Enderle József, kapitányi vágrehajtóvá Szücs Zsigmond.

Debreczeni küldöttség a miniszternél.

Debreczen város küldöttei Puky Gyula főispán vezetésével tegnap jártak fent Budapesten Plósz igazságügyi miniszternél. A miniszter szívélyesen fogadta a küldöttséget, elősmerte, hogy a javító intézetet illetőleg méltányos igényei vannak és hogy az ügyet meg fogja vizsgálni. Szóval a megszokott miniszteri szavak.

A Kereskedelmi Csarnok estélye.

A kereskedelmi csarnok mulatságai minden évben nagy sikerűek. A Csarnok az idén e hó 31-én rendezi első mulatságát, melynek műsora vonzó, érdekes lesz. A helyi szereplők mellett több fővárosi neves művész is részt vesz a hangversenyen, melynek bizonyára fényes sikere lesz.

A debreczeni iparos ifjuság

önképző egylete 1903. február hó 15-én Vasárnap tartja meg téli táncvigalmát a „Bika” szálloda dísztermében. A szorgalmas rendezőség már jó előre gondoskodik arról, hogy a debreczeni iparos leányoknak egy feledhetetlen szép estét szerezzen. Ezen kedves mulatságra már most felhívjuk iparosaink figyelmét.

Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága

ma délelőtt tartotta meg decemberi rendes közgyűlését, melyre a képviselők, bizonyosan a zordon idő miatt, lehetősen gyéren jelentek meg, noha a közgyűlésnek volt egyebek között egy igen fontos tárgya is, még pedig a Boeskey szobor felállításának ügye. — Ezt megelőzőleg még a közigazgatási bizottságba választottak öt tagot és pedig Lévy Mihály, Dr. Nagy Lajos, Farkas Gábor, Soltész Farkas és Sóvágó Gábor bizottsági tagokat. — Érdekes volt, hogy a hivatalos listán előbb gróf Degenfeld Pál szerepelt, ki azonban állandóan távol van, mégis most 24 szavazatot szedettek össze rá és mivel Sóvágó Gábor is 24 szavazatot kapott, közöttük második szavazással döntöttek, mikor is igazán nyilvánult meg a közgyűlés akarata, midőn bekövetkezett, hogy Sóvágó Gábor 48 szóval választatott be a közigazgatási bizottságba a Degenfeld Páira adott 8 szavazatellenében. Elfogadták, hogy a vármegye pénzeit a debreczeni elsőtakarékpénztárnál helyezték el. Következett a Boeskey szobor ügye, mely tartalmaz és hosszabb vitákra adott alkalmat. A közgyűlés ezen lefolyásáról lapunk holnapi számában emlékezünk meg, addig is jelezzük, hogy a köztörvényhatósági bizottság többsége teljesen előkészítetlenül ugrott bele a szobor felüli határozatokba, melyek pótdobba rántják bele a vármegyét. Lesz tehát Boeskey szobrunk nem ugyan a hat szobor, hanem egy, de pótdobával a szobrot Hajdúvármegyében állítják fel. — Egyébként a szoborbizottságnak még véleményező jelentést kell tenni a részleteket illetőleg és pedig 100 ezer korona költségvetésen belül. Azonban hogy Boeskey fejedelmünknek 1906-ra szobrot állítsanak, a közgyűlés lelkesen fogadta el. Az 1903-1904 évi utépitészeti költségelirányzatnál

Hajdúvármegye város közönségének a kérvényéhez Lévy Mihály, Somossy Béla szólottak, kik szomorú képeket festettek a megye által kezelt bösözörményi utakról. Látinovits főmérnök és Rácz Gyula a fenálló helyzetet ösmertették. Lévy Márton újabb tárgyalás és javaslat végett kérte kiadatni az állandó választmányának a költségelirányzatot. Elest ez az indtvány. Ellenben a költségelirányzatot elfogadták. Tovább tárgyalnak. A bizottsági tagok elmentek ebédelni.

A népkonyha megnyitása.

A leghumánusabb intézmények egyike, a debreczeni jótékony nőegylet által fentartott népkonyha tegnap, vasárnap délelőtt nyílt meg. Most, hogy ilyen erős hideg van, valóságos áldás a szegény, nélkülözö emberekre a népkonyha. Díszes és előkelő közönség jelent meg a megnyitási ünnepen. A Kovács kaszárnya épületében nyílt meg a népkonyha. Ott gyülekeztek Veressné Szathmáry Teréz a nőegylet elnöknője, Sass Béláné, Weszprémy Zoltánná, Csanak Józsefné, Székely Ferenczné, Komlóssy Arthurné, Szabó Kalmané, dr. Tüdös Jánosné, özvegy Bérassy Samueleiné, Lovasi Károlyné, Oláh Karoly tanácsnok a város képviselőtében, Várady Károly kath. gymn. igazgató, Csiky Lajos, Rochlitz Arthur, Konez Ákos nőegyleti titkar, Szücs Kálmán a nőegylet pénztárnoka. A szegények körbe állottak és tizenkét órákor megnyílt a népkonyha. Oláh Károly tanácsnok meleghangú szép beszéddel fejtegette a nőegylet nemes hivatását miért is a város köszönetét tolmácsolja, hogy a nőegylet ezuttal is magára vállalta a népkonyha fenntartását. Konez Ákos nőegyleti titkar válaszolt a szép beszédre, mely után Veressné Szathmáry Teréz megnyitottnak nyilvanította a népkonybat. A szegények ezután asztalhoz ültek és elfogyasztották az első ingyen ebédet.

Székely Bazár.

A Székely Bazár rendező bizottsága, tegnap tartotta utolsó értekezletét, melyben a következő intézkedések történtek. A Székely Bazár e hó 21-én d. e. 10 órákor fogja Puky Gyula főispán ur. mint annak védnöke ünnepélyesen megnyitni. A bazárra érkezett tárgyak elrendezése holnap — kedden — veendi kezdetét, a miért a végrehajtó bizottság e hét folyamán állandóan permanenciában lesz. Az elrendezett Székely Bazár e hó 20-án d. u. 1/24 órákor fog a helybeli sajtónak, a rendező nagy bizottságnak, a felkért s még ezután felkerendő elárulási tó h ö l g y e k n e k bemutatni. — Öröndetes tudomásul vétetett Darányi Ignac földmivelésügyi miniszter azon leirata, melyben Udvarhely, Háromszék és Maros torda vármegyék iparfejlesztő bizottságai részére 1000 koronát volt kegyes azon czélből kiutalni, hogy a bazáron résztvevő székely földmivelő háziiparosok készítményei a számára megvételessenek. Tudomásul vétetett a Háromszék vármegyei iparfejlesztő bizottság azon értesítése, melyben a tárgyak elküldését jelzi, tudomásul vétetett továbbá az Udvarhely megyei iparfejlesztő bizottság azon értesítése is, hogy a Székely Bazár és az itteni viszonyok tanulmányozása czéljából Solymosi Endre tanárt küldötte ki.

Geyer Stefi hangversenye.

Két év után ismét eljött Debreczenbe az utóbbi időben hírnevessé vált kis hegedűművész, Geyer Stefi. Azóta sokat nőtt, ismerosodott testben és művészetben. Most már nemcsak csodagyermek, kinek korához képest fejlett technikáját csodáljuk meg, hanem egy angyalarcú művész, a ki a legjobb uton van, hogy a hegedűkirályok között majdan előkelő helyet biztosítson magának komoly tudásával is. Ha így halad, ő lesz az első nővirtuóz, a kit a nagyok közt fognak emlegetni. Tegnap Debreczen város zeneintelligentiájának díszes közönsége előtt mutatta be művészetét. Minden számát nagy tetszés követte. Mendelssohn E moll concertje helyett „Wieniawsky, Moszkvai emlék”-et adta elő. Aztán ugyan e szerzőnek „Legendáját”, majd Sarasate egy virtuózművét s ráadásul Bach híres „Air”-jét játszotta szünni nem akaró tapstól kísérvé. Tanáranak, Hubainak V-ik Csárdajelenete után, ugyancsak Hubay Carmen paraphrasisát játszotta igazán bravuros technikával és szép előadással. Evvel az utolsó számmal érte el legnagyobb sikerét. A kíséretet Diczfi Oszkár látta el a legnagyobb precizitással. Az egyes hegedűszámok között pedig mint eladó s mint zeneszerző sikerrel mutatkozott be. A rendezést illetőleg, a következő hangversenyek érdekében, meg kell jegyeznünk, hogy a podiumnak most alkalmazott felállítása nem előnyös sem az előadásra, sem az acustikára.

Moll.

Hölgyek öröme.

Ezrekre menő elősmerelevél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített híres dr. Lehman felezkenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz ára 1 korona. Csak nevem és arcképemmel ellátott tégely kérjünk és fogadjunk el! Kerem egy próbarendelvényt venni. Gyarmati Emil városi gyógyszerháza a Szent Haromsághoz Baján. Vizonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

Alföldy Károly

táncziskolájában a második tanfolyam december hó 15-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia u. 2 sz.

Elveszett kutya.

Elveszett egy hosszú, tarka szőrű kutya. A szives megtaláló keretik a kutyát a II-ik kerületi kapitányságnál átadni, hol illő jutalomban részesül.

SZÍNHÁZ.

Niobe.

A Niobe cz. operettnek, mely szombaton került először színre nálunk, époly mondva csinált sikere volt, akárcsak Fejér Jenő „Katalin” jának. A reklamirozott sajtó óriási sikerekről számolt be és magasztalta a darabot. Szombaton mi is meggyőződhetünk, mennyiben igazak ezek a dicsériadák. Az ellenkezőről győződünk meg. Részletesen foglalkozni nem érdemes az operettel. Hiába való volt a fáradság, mert bi-

OCCASIO! Bezárólag január hó 1-ig. Csakis a legutolsó divatnak megfelelő elsőrendű gyártmányú női ruhakelmék, selymek, bársonyok, delinek és mosókelmék kerülnek

eladásra feltűnő olcsó árakkal

EISLER M. E. czégnél, Debreczen, Simonffy-u. sarok.

Kizárólagos raktár női ruha szövet és selymekben.

Szénássy Gyula, Szénássy Hoffmann és Tarsa budapesti nagykereskedőktől.

sony nálunk aligha vonz még egy olyan telt házat, mint a premieren. A szövegről, mely rendkívül naiv, nem is szólva, a zene sem valami vonzó, eredetinek meg éppen nem mondható. Első hallásra is felösmérjük az olyan részleteket, melyek nagyon is emlékeztetnek a Görög rabszolgá, Kék asszony operetek, sőt a Hunyadi László opera ősmert dallamaira, áriáira.

Hogy a darab mégis élvezhető volt, főként Felhő Rózsának köszönhető. De mielőtt róla szólnánk, az igazgató, helyesebben a rendező figyelmét hívjuk fel a jóízűséggel merőben ellenkező dolgokra, mert a darab valószínűleg még több ízben is színre kerül.

A Niobe szoboresoportozatot képező hat meliélakakra értjük ezt, kik már ruhátlanabbul meg sem jelenhettek, de még ez hagyján (görög ruhában voltak), hanem arra bizony ügyelhetek volna, hogy bájaikat jól elrejtjük s ne tárják ki a nagyközönség előtt, mert hisz még Éva ósanyáknak is volt egy fügefalevele... Az ilyen jelenségekre a rendezőnek kell ügyelni, valamint arra is, hogy gondosabban öltözködjének, mert ahogy Hegyi Lili fel volt öltözve az nem illik ilyen elsőrangú színpadra.

Felhő Rózsai volt éltető lelke az előadásnak. Nemcsak temperamentumos, művész-játékáról tett tanubizonyosságot, de arról is meggyőződött, hogy erőteljes hangja is van és csak szerepet kell neki adni, tud ő énekelni is. Havasi Szidinek volt másodsorban nagy sikere. Krémer discretebben is játszhatott volna. Az előadás, rendezés kifogástalan volt. A darabot ma megismétlik.

Omikron.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint jelentékeny árszállítással

nagy karácsonyi vásárt
rendezünk.

Csakis elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra, úgymint: **a legújabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és velezek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálak. Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ág- és asztalterítők. Uri divatcikkék, kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek. Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.**

Határozott árak. Előzékeny kiszolgálás.

Árverési hirdetés.

Berettyó-Ujfalu község tulajdonát tevő vendéglői helyiség 1904. január hó 1. napjától számított hat (6) egymásutáni évre haszonbérbe adatik, a község-házánál **1902. évi december hó 28. napján d. e. 10 órakor** tartandó nyilvános árverésen.

Bánatpénz: 1000 korona; az árverési feltételek az előjárásnál bármikor megtekinthetők.

Berettyó-Ujfalu 1902. decz. 12.
Kerekes Gyula, Tíkász István,
jegyző. főbíró.

Boros Testvéreknel

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban.** Maradékok féláron.

Csak tiszta darált kávévet vegyünk

1 deca tea 3 kr., nagyüveg igen jó rum 22 kr., egész szemű hurka rizs 14 kr., hófehér só 12 kr., 1 kg. szép nyers kávé 1 frt, 1 liter prima szagnélküli szalon petroleum 12 kr. Minden legolcsóbban beszerezhető Rosenthal Sándornál Csapó-utca 16. sz.

SZENDRÓ SÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit és pianinóit.** Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Mit vegyünk férfiaknak karácsonra?? - Határozottan legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék egy szép, valódi tajték-pipa, vagy szipka, melyek rendkívül nagy választékban és jutányos árban kaphatók a legjobb hírnévnek örvendő Schwartz Dániel művezető vezetése alatt levő tajték-pipa metsző üzletben, mely eddig a Bikában létezett és ez idő szert a városházával szemben a „Debreczen sörcsarnok” mellé helyeztetett át.

Nincs többé szoba füst
Minden kéményt megjavít.

„John”-féle kéménytoldó
egyedüli főraktár
LUKÁCS VILMOS
cement burkolati, tetőfedési és aszfalt
vállalatánál Debreczen, Hatvan-utca 5

150.000 darab forgalomban.

Elsimert legjobbműködés.

Alkalmos karácsonyi és ujévi ajándék.

BOROVICKA.

(Fenyő ital — Trencsényi.)

Orvosilag ajánlt gyomor erősítő alkalikus ital. literenként minden nagyságu kosárba font butykos — vagy üvegben a 2 korona posta utánvétellel.

Viszont eladóknak hordókban nagybani árak mellett.

Steiner Armin,

PÓSTYÉN.

Boróka és Szilvortium gőzfőzde.

11673. sz.

1902. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Szabó Lajos végrőhajtatónak Elek Imréné Fajzi Ráchel elleni végrehajtási ügyében a debr. kir. tvszék a derecskei kir. jbiróság területén levő 1. a konyári 750 sz. tjkvben A + 1190/b. hrsza. felvett ingatlanra 91 koronában, 2. a konyári 750 sz. tjkvben A + 1870 hrsza. felvett ingatlanra 183 koronában, 3. a konyári 750 sz. tjkvben A + 1140/a hrsza. felvett ingatlanra 111 koronában, 4. a konyári 750 sz. tjkvben A + 4071/b. hrsza. felvett ingatlanra 63 koronában, 5. a konyári 750 sz. tjkvben A + 2618 hrsza. felvett ingatlanra 64 koronában, 6. a konyári 750 sz. tjkvben A + 1180/b. hrsza. felvett ingatlanra 182 koronában, 7. a konyári 750 sz. tjkvben A + 2051/a. hrsza. felvett ingatlanra 141 koronában, 8. a konyári 750 sz. tjkvben A + 3149/a. hrsza. felvett ingatlanra 174 koronában, 9. a konyári 750 sz. tjkvben A + 4051/a. hrsza. felvett ingatlanra 282 koronában, 10. a konyári 750 számú tjkvben A + 3150/a. hrsza. felvett ingatlanra 53 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelvényének fogantatására határidőül **1092 évi decz. 30 ik napjának d. e. 9 órájára** a kir. tvszék árverési termében kitűzetett.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni avagy az 1881.LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismerényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és Konyár község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt a debr. kir. tszék mint telekkönyvi hatóság, Debreczen, 1902. szept. 27-én.

Hegedűs

kir. tvszéki bíró.

Szives figyelmébe
ajánlva czégem.

Eredeti angol, francia
divat szöveiteim
megérkeztek,

azokat igen szolid árban
izléses kivitelben ajánlom a
szép és elegáns ruhát viselő
uri közönség figyelmébe, szö-
veiteim valóságáért kezes-
kedem.

Antal Vincze
férfi szabó, divat-üzlete
Simonffy utca 1 szám.

A tisztviselő egyesület
szallítója.

Magyar- és diszruhák
a legszebb kivitelben.

Szabott szolid árak.

Elsimert pontos kiszolgálás.

Menyasszonyi kellengyek és ajándéktárgyak nagy raktára.

Karácsonyi és Újévi

hasznos ajándéktárgyakat,

üveg, porcellán, majolika, china ezüst és bronz különlegességeket, valamint mindezen szakmába vágó cikkeket a legnagyobb választékban, a legjutányosabb árak mellett ajánl

KASZANYITZKY ENDRE.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítettek. Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Vendéglő és kávéházi teljes felszerelések.

Épület és portale üvegezési vállalat.

Képekorelek minden nagyságban, egyszerűtől a legdíszesebbig.

Legszebb karácsonyi ajándék

MERCURBANK

karácsonyi sorsjegycsoportja.
250.000 korona nyerhető !!

- 1 Jótékonycélu államsorsj. ára 4. — kor.
  - 1 Jóság sorsjegy " 10.50 "
  - 1 negyed osztály sorsjáték " 8. — "
- 22.50 kor.

A három együtt csak 20 korona.

Megrendelések postautalványon

MERCURBANK Budapest (Mercurpalota), IV. Váczy-u. 37.

A bútör ipar összes remekei

ugy ebédlő, háló mint dohányzó avagy társalgó szobák teljes berendezéséhez, mint egyes kiváló darabok alkalmi vagy meglepetés tárgyakul a legpazarabb választékban

Killer Ede

bútörgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál kaphatók előnyös áron.

16453—1902.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a városi rendőrbiztosok, rendőrök, hajdu legénység és egyéb cselédségi személyzete számára az 1903 évi január 1-től az 1908 év végeig (6 évre) szükséges és a polgármesteri hivatalnál közszemlére kitett kimutatásban foglalt ruhaneműek és egyéb szükségletek készítésére és szállítására ajánlati versenytárgyalás rendeltetvén el.

Mindazok, kik ezen versenyben részt venni kívánnak, felhivatnak, hogy szabályszerű bélyeggel ellátott ugyancsak a polgármesteri hivatalnál megtekinthető a feltételeknek mindenben megfelelő ajánlati kérvényüket a **1. évi december hó 27-ik napjának d. u. 5 óráig** annyival inkább adják be, mivel a később beadott vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy a versenytárgyalási feltételek iránt, mint egyéb más tekintetekben a polgármesteri titkár, valamint Illés Gyula tb. jegyző hivatalos helyiségében a hivatalos időkben felvilágosítás nyerhető, hol az ajánlati összegek kitöltéséhez szükséges kimutatás űrlapjai is kaphatók.

Kelt Debreczen, 1902. decz. 11.

A városi tanács.

Nagy választékban.

Minden nagyságu Téli gypaju kendők, férfi, női és gyermek alsó Trico ruhák és harisnyák, Erancoia, Gosmanossi szines fehér Pique és Sinór Bachetek a legszolidabb szabott árak mellett kaphatók.

Jánossy József és Társa.

Vászon és kézmű raktárában Debreczen, Piacz-utcaza főtözsde mellett.

Mi az előnye

békési Prima házikenyérnek ?

A hivatalosan elismert mintaszerű tiszta kezelés és a nagy gondnal készített kenyereink kiválóan tápláló tartalma.

Kenyereinknek közkezdveltségét

ezen páratlanul álló tulajdonságai emelték azon forgalmi magasiatra, hogy ma már napoként egyenes megrendelésre nagyobb mennyiségű kenyeret kell sütnünk és házhoz szállítanunk.

Különösen ajánljuk

elsőrendű nyiri rozslisztből készült kis gömbölyű és hosszú alaku kenyereinket, melyek izre nézve felülmulják az összes eddig süttött rozskenyereket.

Az idöhöz kötött s házhoz szállításra szöllő megrendeléseket kérjük a **Piacz utcaza 26 sz. a levő főúzetünkhöz** juttatni, melyeknek mindenkor pontos eszközzésére törekedni fogunk.

A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, maradtunk tisztelettel

a Békési „Prima“ házikenyér sütöde vezetösége.

Korona Áruház.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Nagy karácsonyi vásár!

Megérkeztek

Az első debreczeni Korona áruházba

Simonffy-utca 1. (városi bérház.)

A legújabb és legpraktikusabb gyermek játékok, Mechanikus állatkák, diszmutárnk, zenélő 3 részes tükrök, albumok, képes lap tartók, Emlék könyvek, chinai ezüstgyertyatartók, gyümölcs-, névjegy-, kenyér kosarak stb. ahol a legolesobb árban beszerezhetők.

Rendkívüli nagy választék karácsonyfa díszítésekben.

Férfi ingek, gallér, kézelők és nyakkendők mesés olcsó árakban.

A n. é. közönségnek ma gunkat b. figyelmébe ajánlva Tisztelettel

KEPES és FRIEDMANN.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Korona Áruház.

1 méter 80 cm. széles tennis flanel 12 krajczár.

Az üzlet teljes felozlatása miatt hatóságilag engedélyezett

végkiárusítás!

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy női divat, vászon és rövidaru üzletemet felozlatom s a raktáron levő árukat a beszerzési árnal is olcsóbban aru-ítom el és pedig:

Női ruhaszövet.

Carton, batiszt.

Vászon, chiffon.

Veisz, flanel.

posztó és haraszt kendő

Derekfűző (mieder), továbbá

Női, férfi és gyermek trico ruhák.

Fin és leány ruhácskák.

Női, férfi és gyermek fehérneműek.

Gallérok, zsebkendők.

Paplanok, esernyők.

Függönyök, ágýterítők.

Mindenféle belésneműek

minden elfogadható aron.

Ezen olcsó bevásárlási alkalmat a t. vevőközönség b. figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

KISS LAJOS Alföldi takarékpénztár épület.

1 pár finom kézelő 20 kr., 1 ötrétű gallér 12 kr.

Loden szövet métere 11 krtól feljebb.

Flanel blousok 67 krtól feljebb.

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

Csúsz, köszvény, Ischias, Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát** a póstyéni iszappal, mely a házi orvos kezelésében minden gyógyszer felülmúl. 5-10 kg. iszap, 10-20 üveg lévvizsel egy kúrára elegendő.

Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld a **fürdőigazgatóság.**

Legfinomabb acél zsebkések és ollók
Legujabb illatszerek és mosdó szappanok
Fog, haj, köröm és ruhakéfék.

Disztárgyak
és gyermek játékok

legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparú üzletében. 2.

Nagy

karácsonyi vásár

az új szőnyegházban!

Gyönyörű alkalmas ajándékozók:

Phantasie divánpárnák.
Francia Goblin faldíszek,
Angora és jeges medve bőrök,
Diván takarók,
Pius utitakarók stb.

Hallatlan olcsó ajánlat
szőnyegekben.

Bosznay J. és Társa

divat üzletében

DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

4

Mélyen leszállított árban.

A következő

alkalmi ajándék tárgyak

ugymint:

<p>Francia babák, Hinta lovak, Richter-féle köépitő szekrények, Társas-játékok (legujabbak) Laterna Magika (bűvész lámpa),</p>	<p>Önműködő vonatok, Ólom katonák és katonai felszerelések, Porcellán és czinedények, Üzletek és istállók berendezve</p>
--	--

és több itt fel nem sorolható szenzációs játékok

leszállított árban beszerezhetők

SCHWARZ M. L.-nél

a m. kir. főposta mellett.

Mélyen leszállított árban.

Emlék könyvek.

Levelező-lap. — Album.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeátót is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifiola kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyi ásában valamint a fájdalom enyhítésében utólrhetlen. A valódi Centifiola-kenőcs alkalmazható: a szoptatok mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak ese eiben, tovább a mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szuras, lövés es ütés által elődézett sebeknél; az idögen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, verét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képzödmény, karbunkulus és ráknál; v gre pokolvar, körömméreg, körömgnyülés, a lábnak járás közb n történt kisebelése, fagyás es égetés okozta sebek, a betegek es gyermekek fckvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fú zuzás stb. ese eiben. 2 tégely csoma: csomagolással postadíjjal együtt 3 ko 50 fl. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. U ázatok vételétől óva intek mindenkit es arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balzsam és Contifiola kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrhetlen szer soha n m roalik el, sőt mentül régibb, annál jobbnem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal lélen nyáron szétküldhető. Mindenkör hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a pénzt, haem m ndig tarison minden család késznléiben e világhírű, olcsó, megbizható, a mellett hatalmas szerből A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tölem hozatni. Czim:

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszer-tára és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)